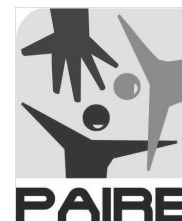




**Govern  
de les Illes Balears**

Conselleria d'Educació i Cultura  
Direcció General d'Innovació  
i Formació del Professorat



## **ORIENTACIONS PER A L'ELABORACIÓ DEL PLA D'ACOLLIDA A L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.**

### **ATENCIÓ A L'ALUMNAT D'INCORPORACIÓ TARDANA.**

Segons el Decret 67/2008, tots els alumnes procedents d'altres sistemes educatius que s'incorporen a les etapes d'ensenyament obligatori als centres docents de les Illes Balears han de rebre, des del primer moment, una atenció específica que s'ha de regir pels principis de normalització i d'inclusió. Per això, cal facilitar la integració dels alumnes nous a la llengua i a la cultura pròpies de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de programes específics d'aprenentatge.

A partir del segon cicle de primària les àrees instrumentals són el punt de partida de l'adquisició de molts aprenentatges i l'alumnat que s'incorpora al nostre sistema educatiu a partir d'aquest moment requereix una atenció educativa més específica per assolir el més aviat possible la competència en la llengua d'aprenentatge.

El reconeixement i l'estima de les característiques de la cultura i de la llengua de la nostra Comunitat, des del respecte, el reconeixement i l'interès pels trets culturals i lingüístics d'altres indrets, són els principals instruments d'integració social i d'adquisició de valors compartits.

Els centres, per tant, han d'adoptar mesures d'acolliment i d'adaptació per a l'alumnat que s'incorpori en qualsevol moment del curs escolar que quedaran reflectides al Pla d'Acollida.

Entre els objectius del pla està aconseguir que l'alumnat nouvingut:

- a) Aprengui a expressar en català les formes lingüístiques dels conceptes que té interioritzats en la seva llengua materna i assolixi una suficient competència lingüística en la llengua d'aprenentatge per tal de no reduir aquests aprenentatges.
- b) Reconeixi les característiques culturals personals i les que defineixen tant la cultura pròpia de les Illes Balears com d'altres de l'entorn.
- c) Desenvolupi les habilitats lingüístiques i socials necessàries per a la interacció amb els altres companys i amb les persones adultes.
- d) Incremanti el seu sentit de pertinença a una cultura nova, com és la del territori que els acull, i integrin al seu patrimoni personal els trets definitoris d'aquesta cultura, assumint-ne la incorporació com un enriquiment de les seves possibilitats personals com a membres de la societat de les Illes Balears.
- e) Aconseguir l'assistència regular al centre i evitar l'absentisme.



## **Organització del centre**

L'equip docent, el claustre, l'equip directiu i fins i tot el consell escolar han de participar en l'anàlisi de la situació produïda per l'arribada d'alumnat en qualsevol moment del curs escolar procedent d'indrets molts diversos. Aquests òrgans també comparteixen la responsabilitat de cercar solucions adients com a resposta als interrogants que es van plantejant quant a la reorganització dels recursos humans i materials per atendre aquest alumnat, quant al disseny d'estratègies de comunicació amb l'alumnat i amb les famílies, i quant a la determinació de les actuacions curriculars necessàries.

L'equip directiu és el responsable de dissenyar el Pla d'Acollida amb col·laboració amb l'equip de suport i els coordinadors de cicle. L'aplicació del pla és competència dels equips docents i de la totalitat del claustre.

El Pla s'ha d'elaborar anualment per tant forma part de la programació general anual i, conseqüentment, ha de seguir el procediment d'aprovació que regeix aquest document institucional.

El Pla d'Acollida ha de:

- Preveure recursos humans i materials necessaris per a una bona acollida.
- Revisar els documents de gestió: pla d'atenció a la diversitat i projecte lingüístic per tal d'adequar-los a la realitat del centre.
- Garantir una comunicació eficient amb la família proporcionant-los la informació adequada sobre el funcionament del centre, el tractament i ús de les llengües.
- Designar un coordinador o coordinadora d'acollida i interculturalitat entre els professionals amb destinació definitiva al centre, a fi de garantir la continuïtat pedagògica.
- Garantir el traspàs d'informació al tutor i a l'equip docent.
- Facilitar el procés d'integració de l'alumnat nouvingut en el seu grup de referència i al grup d'aula d'acollida per tal de garantir espais comuns de socialització des del primer moment.

A més, el Pla d'Acollida ha de fomentar:

- Un tractament inclusiu centrat en la integració educativa i fixar pautes en matèria de programació, organització i assignació de responsabilitats, per així aconseguir que l'alumne, el més aviat possible, s'integri dins el conjunt del centre i dins l'aula de referència.
- Espais de col·laboració entre els diferents professionals que intervenen a l'atenció de l'alumnat.



- La potenciació d'una educació intercultural que aposti per la cultura del diàleg i de la convivència i ajudi a desenvolupar el sentiment d'igualtat com a condició prèvia per al coneixement i el respecte de les diferències culturals en el marc de la realitat escolar.

### **Coordinador o coordinadora d'acollida i interculturalitat**

L'equip directiu pot nomenar una comissió específica per redactar i/o revisar el Pla d'Acollida, i per aplicar-lo pot designar un **coordinador d'acollida i d'interculturalitat** amb la funció de planificar i dinamitzar el Pla d'Acollida i coordinar actuacions encaminades a l'educació intercultural de tot l'alumnat.

Els centres que escolaritzen un nombre important d'alumnat nouvingut és convenient que comptin amb un coordinador/a d'acollida i interculturalitat.

Aquest coordinador/a serà el tutor de l'aula d'acollida o un mestre de suport que atengui l'AIT. És aconsellable que aquest mestre sigui definitiu al centre. Podrà disposar en el seu horari individual d'una a dues hores lectives dedicades a les funcions següents:

- Planificar i dinamitzar, conjuntament amb l'equip directiu i amb l'assessorament de l'equip de suport i de l'orientador, el Pla d'Acollida del centre.
- Potenciar les actuacions encaminades al tractament intercultural des de les diferents àrees.
- Aplicar el protocol d'acollida inclòs en el Pla d'Acollida en coordinació amb el servei educatiu de mediació, sempre que sigui possible.
- Coordinar l'elaboració i aplicació de les proves inicials en col·laboració amb el tutor, l'equip de suport i l'equip docent del grup de referència, per tal de definir el pla de treball que respongui a les necessitats específiques de l'AIT, recollit a l'informe individual de l'alumne.
- Assignar a l'AIT el nivell educatiu més adequat segons la normativa vigent (decret 72/2008).
- Transmetre als tutors de les aules de referència la informació obtinguda sobre l'alumnat nouvingut.
- Realitzar el seguiment de l'adaptació i la integració de l'alumnat nouvingut al centre.
- Elaborar la memòria del pla d'acollida en col·laboració amb els mestres del centre implicats en el pla.



## **Aplicació del Pla d'Accollida**

L'atenció lingüística a l'alumnat nouvingut no es pot aïllar de les mesures globals de dinamització i foment de l'ús de la llengua catalana a l'àmbit de tot el centre.

- Mesures organitzatives.

L'AIT es pot beneficiar de les mesures d'atenció a la diversitat adoptades pel centre, com ara, desdoblaments, agrupaments flexibles, suport dins l'aula, ... tenint en compte que forma part d'un grup-classe.

No obstant això, es poden aplicar altres mesures organitzatives i d'intervenció educativa com les aules d'acollida o el suport lingüístic organitzat segons diferents possibilitats; sempre tenint present que l'assistència a un altre grup específic diferent al grup de referència ha de ser parcial i temporal.

Si és el cas, el centre ha de garantir un espai-aula acollidor, on l'alumnat nouvingut es trobi còmode, amb una disposició de metodologia, materials i condicions adients per a l'aprenentatge.

- Aula d'acollida i suport lingüístic

Si es duen a terme aquestes mesures s'ha de preveure una atenció directa entre quatre i deu hores al segon cicle i entre sis i dotze hores al tercer cicle de l'horari setmanal dels alumnes, i sempre tenint en compte les condicions personals, el grau de maduresa, el país d'origen, el coneixement de diferents llengües, l'edat i el grau d'escolarització prèvia de cada un dels alumnes nouvinguts.

Així l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials de les Illes Balears i presenta una escolarització nul·la o irregular, requereix el màxim d'hores d'atenció específica recomanada.

Al mateix temps, l'alumnat que coneix una de les llengües oficials de les Illes Balears i compta amb una escolarització regular al país d'origen, necessita menys hores de suport. Aquesta dedicació augmentarà en el cas que l'AIT presenti un desfasament curricular important (escolarització irregular, diferència qualitativa entre el currículum del nivell educatiu cursat al país d'origen i el propi del sistema educatiu de les Illes Balears).

La finalitat de les mesures de suport adoptades pel centre per atendre l'alumnat nouvingut és assolir un nivell de competència lingüística bàsica en llengua catalana i, al



mateix temps, oferir-li eines per adquirir progressivament el currículum propi del nivell al qual està adscrit a partir d'una atenció curricular personalitzada, sense deixar de banda un tractament emocional adequat per superar el procés migratori.

Les hores de suport que rep l'AIT s'han de correspondre, preferentment, a les àrees de llengua catalana, llengua estrangera, llengua castellana i coneixement del medi. En cas que s'opti per una aula d'acollida, l'horari d'assistència de l'alumnat en aquesta aula es regirà pel mateix ordre i àrees abans esmentades i en cap cas ha d'afectar a les matèries de: música, educació física, educació artística, matèries en les que l'alumne s'incorporarà a l'aula de referència on el contacte amb els companys, el llenguatge no verbal i la convivència en un mateix espai és molt positiva per incorporar l'alumne nouvingut a la vida del centre.

Els mestres responsables de dur a terme aquestes mesures específiques han de ser preferentment definitius al centre. A més, els criteris de voluntarietat; d'experiència acreditada en treball intercultural, en tractament de la diversitat en les aules o en didàctica de segones llengües són aspectes importants a tenir en compte a l'hora d'atendre l'AIT.

En el cas que s'opti per la mesura d'aula d'acollida, el nombre de mestres que hi intervé directament no ha de ser superior a dos. Aquests mestres han de disposar d'hores de coordinació. El tutor d'aquesta aula ha de ser el referent més clar per als alumnes sense oblidar que és tot el centre el responsable del tipus de resposta educativa que s'ofereix a l'alumnat nouvingut.

### **Assessorament per a l'acollida**

Els centres poden sol·licitar el servei educatiu de mediació i de l'equip de suport per a l'atenció a la diversitat i a la interculturalitat (ESADI) per:

- Col·laborar en l'acollida inicial d'una família nouvinguda.
- Orientar per elaborar o revisar el protocol d'acollida.
- Informar els mestres sobre els sistemes educatius dels països d'origen de l'alumnat nouvingut
- Col·laborar en el seguiment de l'alumnat atès en el procés d'acollida.
- Assessorar en:
  - l'elaboració i/o revisió del Pla d'acollida.
  - l'organització de l'aula d'acollida.
  - l'elaboració del Pla de Treball Individual, les Adaptacions Curriculars per a alumnes d'Incorporació Tardana.
  - el procés d'avaluació dels AIT.
- Orientar sobre metodologies, recursos i materials adients per a l'atenció de l'AIT.



Els centres, també poden sol·licitar el servei d'interlocució amb l'objectiu de possibilitar la comunicació amb les famílies nouvingudes.

Els fulls de sol·licitud es troben a la pàgina web de la DGIFP: <http://dginnova.caib.es>

### **Sistematització de la informació**

S'ha d'adjuntar a l'expedient de l'alumne l'informe individual així com tota la informació recollida i els documents elaborats (l'entrevista inicial, els resultats de les proves inicials, l'horari de la mesura de suport assignada, el pla de treball, les AC, els resultats de l'avaluació, ...).

Es condició indispensable segons *Les Instruccions per a l'organització i funcionament dels Centres públics de segon cicle d'Educació Infantil i Educació Primària per al curs 2010-2011*, que tot l'alumnat d'incorporació tardana, com alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, s'ha d'introduir al XestIB. El registre dels alumnes al XestIB duu implícita la elaboració del corresponent informe.

Per tant, a partir del curs escolar 10/11 el registre de l'alumnat d'incorporació tardana s'ha de fer a través del XestIB i ja no s'han d'emplenar les butlletes, com s'havia realitzat fins ara.

Per tal de facilitar l'elaboració i /o revisió del Pla d'Acollida s'adjunta un model de guió i de memòria a <http://dginnova.caib.es>.